

Universitatea Tehnică a Moldovei

**PERFEȚIONAREA SISTEMULUI DE
INSTRUIRE A FORMATORILOR
ȘI A FORMABILILOR ÎN CADRUL
COMPANIEI „IUMAL AIV” SRL ÎN SCOPUL
ASIGURĂRII SIGURANȚEI ÎN TRAFIC**

**Masterandă: Ana MARTÎNOV
grupa MET-241M**

**Conducător: lect. univ., dr.
Vadim NANTOI**

Chișinău - 2026

Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova

Universitatea Tehnică a Moldovei

Departamentul Transporturi

Programul de masterat "Managementul și Exploatarea Transportului"

Admis la susținere

Șeful Departamentului: conf.univ., dr. Victor CEBAN

" " _____ 2026

**Perfecționarea sistemului de instruire a
formatorilor și a formabililor în cadrul
companiei "Iumal Aiv" S.R.L. în scopul
asigurării siguranței în trafic**

Teză de master

Masteranda: _____ (MARTÎNOV Ana)

Conducător: _____ (NANTOI Vadim)

Chișinău, 2026

REZUMAT

Prezenta teză de master „Perfecționarea pregătirii profesionale a specialiștilor din ramura transportului rutier” abordează problematica al sistemului naționalde instruire a conducătorilor de autovehicule , precum și dezvoltarea lor profesională.

Prezentul proiect este structurat în trei compartimente de bază.

În primul compartiment al tezei de master este efectuată analiza cadrului legal al sistemului de pregătire profesională a specialiștilor din ramura transportului rutier.

Compartimentul al doilea conține elaborate no programe de perfecționare profesională continua a cadrelor didactice din sistemul de pregătire specialiștilor din ramura transportului rutier.

În partea a treia sunt prezentate materialele didactice elaborate pentru pregătirea profesională a specialiștilor din ramura transportului rutier.

Prezenta lucrare conține:

- 3 capitole;
- 62 pagini;
- 32 surse bibliografice.

SUMMARY

This master's thesis "Improving the professional training of specialists in the field of road transport" addresses the issue of the national training system for drivers, as well as their professional development.

This project is structured in three basic compartments.

In the first section of the master's thesis is performed the analysis of the legal framework of the system of professional training of specialists in the field of road transport.

The second section contains elaborated programs for continuous professional development of teachers in the training system for specialists in the field of road transport.

In the third part are presented the teaching materials developed for the professional training of specialists in the field of road transport.

This paper contains:

- 3 chapters;
- 62 pages;
- 32 bibliographic sources.

CUPRINS

ÎNTRUDUCERE

1. ANALIZA ACTIVITĂȚII ȘCOLII AUTO “IUMAL AIV” S.R.L.
 - 1.1. CARACTERISTICA INSTITUȚIEI
 - 1.2. CADRU NORMATIV, STRATEGII ȘI POLITICI DE ASIGURARE A CALITĂȚII
 - 1.3. ORGANIZAREA PROCESULUI DE INSTRUIRE A CONDUCĂTORILOR AUTO
 - 1.4. MARKETINGUL PROGRAMUL DE FORMARE PROFESIONALĂ
 - 1.5. MANAGEMENTUL RESURSELOR UMANE
 - 1.6. CARACTERISTICA BAZEI TEHNICE MATERIALE
 - 1.7. MANAGEMENTUL INFORMAȚIEI
2. ROLUL FACTORULUI UMAN PENTRU ASIGURARE SIGURANȚEI ÎN TRAFICUL RUTIER
 - 2.1. SIGURANȚA RUTIERĂ ESTE ȘI A FOST ÎNTOTDEAUNA PRIORITATEA PRINCIPALĂ A SOCIETĂȚII.
 - 2.2. FACTORUL UMAN ÎN ORGANIZAREA TRAFICULUI RUTIER
 - 2.3. FACTORI DEPENDENȚI DE INDIVID.
 - 2.4. PRINCIPII PSIHOFIZIOLOGICE ALE CONDUCERII UNUI AUTOVEHICUL
3. PERFECȚIUNEA SISTEMUL DE INSTRUIRE A FORMATORILOR ȘI A FORMABILILOR ÎN CADRU SISTEMUL DE INSTRUIRE A CONDUCĂTORILOR DE AUTOVEHICULE
 - 3.1. PERFECȚIONAREA SISTEMULUI DE FORMARE PROFESIONALĂ A INSTRUCĂTORILOR DE CONDUCERE AUTO ȘI A PROFESORILOR DE LEGISLAȚIE RUTIERĂ
 - 3.2. PERFECȚIONAREA SISTEMULUI DE INSTRUIRE A CONDUCĂTORILOR AUTO

CONCLUZII

BIBLIOGRAFIE

ANEXE

INTRODUCERE

Factorul uman este o cauză cheie a accidentelor rutiere, cuprinzând caracteristicile psihofiziologice ale șoferilor (atenție, reacție, percepție), aspectele comportamentale (încălări ale regulilor de circulație, agresivitate, oboseală, distragere a atenției), erorile decizionale, precum și trăsăturile sociale și individuale. Problemele de siguranță sunt abordate prin instruire, pregătire psihologică, îmbunătățirea managementului traficului, mijloace tehnice și monitorizare, dar este important să recunoaștem că oamenii sunt predispuși la erori, iar comportamentul lor depinde de mulți factori.

Aspecte cheie ale factorului uman:

- Psihofiziologie: Viteza de reacție, percepția vizuală, atenția, oboseala, stresul, alcoolul și drogurile.
- Comportament: Exces de viteză, ignorarea semnalelor, conducerea agresivă, nerespectarea distanței de siguranță, distragerea atenției (telefon, mâncare).
- Factori sociali și individuali: Percepția riscului, încrederea în sine, presiunea socială, atitudinea față de reguli.
- Erori de percepție și procesare a informațiilor: Evaluarea incorectă a situației, viteză, distanță, unghiuri moarte.

Metode de atenuare a factorilor umani:

- Educație și formare: Dezvoltarea șoferilor, simulatoare, cursuri de gestionare a stresului.
- Impact psihologic: Publicitate socială, campanii de schimbare comportamentală.
- Managementul traficului: Îmbunătățirea condițiilor rutiere, a marcajelor, a iluminatului, a semnalizării și optimizarea limitelor de viteză.
- Soluții tehnice: Sisteme de asistență a șoferului (ABS, ESP, controlul benzii de circulație), frânare automată.
- Monitorizare: Camere video, radare și penalizări mai dure, echilibrând în același timp confidențialitatea.
- Cercetare: Studiarea cauzelor erorilor pentru a dezvolta sisteme de siguranță mai eficiente.

Concept cheie: Oamenii sunt o parte integrantă a unui sistem de siguranță, iar greșelile lor sunt inevitabile. Prin urmare, soluția constă într-o abordare cuprinzătoare care combină mijloacele tehnice, organizarea eficientă și îmbunătățirea continuă a cunoștințelor și abilităților participanților la trafic, precum și o înțelegere a psihologiei lor.

Bibliografie

1. Convenția asupra circulației rutiere din 08.11.1968, Viena. Publicată în ediția oficială Tratatate internaționale, 1998, vol.6, pag.86. Republica Moldova a aderat la Convenție prin Hotărârea Parlamentului nr. 1318-XII din 02.03.1993, Monitor Oficial nr. 3/62 din 30.03.1993;
2. Directiva 2006/126/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 31 martie 2004 cu privire la coordonarea procedurilor pentru acordarea contractelor de executare a lucrărilor, contractelor de aprovizionare publică și a contractelor de prestare a serviciilor publice. Publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 134/114 din 30 aprilie 2004;
3. Ermurache Gh., Bazele legislației în traficul rutier, Centrul de Pregătire a Specialiștilor pentru Armata Națională, Chișinău, 2011, 208 pag.;
4. Frățilă Gh., Frățilă M., Samoilă St., Automobile: cunoaștere, întreținere, reparare, Editura didactică și pedagogică, București, 2001, 442 pag.;
5. Hotărârea Guvernului nr. 916 din 29.07.2008 cu privire la unele măsuri de redresare a situației în domeniul siguranței traficului rutier, publicată în Monitorul Oficial nr. 145-151 din 08.08.2008;
6. Hotărârea Guvernului nr. 1452 din 24. 12.2007 privind aprobarea Regulamentului cu privire la permisul de conducere, organizarea și desfășurarea examenului pentru obținerea permisului de conducere și condițiile de admitere la traficul rutier, publicată în Monitorul Oficial nr.8-10 din 15.01.2008;
7. Hotărârea Guvernului nr. 1127 din 07.10.2008 cu privire la aprobarea modelelor permiselor de conducere de tip nou, publicată în Monitorul Oficial nr. 183-185 din 10.10.2008;
8. Hotărârea Guvernului nr. 693 din 21.06.2007 cu privire la aprobarea Concepției Sistemului informațional automatizat „Registrul de stat al accidentelor rutiere”, publicat în Monitorul Oficial nr. 90-93 din 29.06.2007;
9. Hotărârea Guvernului nr.545 din 25.06.2010 cu privire la aprobarea Planului de acțiuni pentru redresarea situației în domeniul siguranței traficului rutier până în anul 2014, publicată în Monitorul Oficial nr. 110-113 din 02.07.2010;
10. Hotărârea Guvernului nr.1214 din 27.12.2010 cu privire la aprobarea Strategiei Naționale pentru siguranța rutieră, publicată în Monitorul Oficial nr.43-45 din 25.03.2011;
11. Hotărârea Guvernului nr. 1224 din 09.11.2004 cu privire la organizarea formării profesionale continue, publicată în Monitorul Oficial nr. 208-211 din 19.11.2004;
12. Hotărârea Guvernului nr. 713 din 27.07.0999 cu privire la aprobarea Regulamentului Circulației Rutiere, publicată în Monitorul Oficial nr. 83-86/747 din 05.08.1999- abrogat;
13. Hotărârea Guvernului nr. 357 din 13.05.2009 cu privire la aprobarea Regulamentului Circulației Rutiere, publicată în Monitorul Oficial nr. 92-93/409 din 15.05.2009;
14. Hotărârea Guvernului nr. 155 din 13.02.2003 cu privire la Consiliul Național pentru Securitatea Circulației Rutiere, publicată în Monitorul Oficial nr. 23-24/166 din 18.02.2003;
15. Hotărârea Guvernului nr. 456 din 06.07.1995 cu privire la Misiunea Organizației Internaționale pentru Circulația Rutieră pe teritoriul Republicii Moldova, publicată în Monitorul Oficial nr. 48-49/369 din 31.08.1995;
16. Hasan M., coordonator, Planuri și Programe privind instruirea și reciclarea conducătorilor de autovehicule, CCRE „PRESA”, Chișinău, 2005, 160 pag.;
17. Legea nr. 131 din 07.06.2007 privind siguranța traficului rutier, publicată în Monitorul Oficial nr.103-106 din 20.07.2007;
18. Legea nr. 845-XII din 03.01.1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi, publicată în Monitorul Oficial nr. 2/33 din 28.02.1994;
19. Legea pentru aderarea Republicii Moldova la Acordul privind adoptarea de condiții uniforme pentru inspecțiile tehnice periodice ale vehiculelor rutiere și recunoașterea reciprocă a acestor inspecții, cu

amendamente, nr. 122-XVI din 11.05.2007, publicată în Monitorul Oficial nr. 74-77/340 din 01.06.2007;

20. Bostan V., Ceban V. Experiența internațională în domeniul siguranței circulației rutiere / Conferința națională științifico-practică cu participare internațională ediția a 8-a “Transporturi: inginerie, economie și management”, Chișinău, 22-23 mai 2015, p.162-167, ISBN 978-9975-45-380-6.

21. Bostan V., Ceban V. Auditul siguranței rutiere: etapele, tipurile, impactul / Conferința națională științifico-practică cu participare internațională ediția a 8-a “Transporturi: inginerie, economie și management”, Chișinău, 22-23 mai 2015, p.168-174, ISBN 978-9975-45-380-6.

22. Cotruță I., Ceban V. Analiza impactului dispozițiilor primăriei municipiului Chișinău asupra mobilității populație și fluidității traficului rutier / Conferința națională științifico-practică cu participare internațională ediția a 8-a “Transporturi: inginerie, economie și management”, Chișinău, 22-23 mai 2015, p.175-190, ISBN 978-9975-45-380-6.

23. Ceban Victor. Siguranța rutieră – problema complexă, strategică, națională. / Conferința națională a profesorilor și elevilor „Curiozitate. Cercetare. Știința. Progres.”, 10-13 aprilie 2017. Centrul de Excelență în Transporturi. Chișinău.

24. Cotruță I., Ceban V. Analiza cadrului legal al Republicii Moldova în domeniul transportului public. / Conferința națională științifico-practică ediția a 9-a “Transporturi: inginerie, economie și management”, Chișinău, 17-18 noiembrie 2017, p.68-79, ISBN 978-9975-45-511-4

25. Ceban V., Ceban D. Prevederi conceptuale privind formarea inițială a conducătorilor de autovehicule de categoria „B”. / Conferința națională științifico-practică ediția a 9-a “Transporturi: inginerie, economie și management”, Chișinău, 17-18 noiembrie 2017, p.165-172, ISBN 978-9975-45-511-4

26. Ceban V., Ceban D. Sugestii privind elaborarea curriculumului la modulul „Bazele legislației în traficul rutier” / Conferința națională științifico-practică ediția a 9-a “Transporturi: inginerie, economie și management”, Chișinău, 17-18 noiembrie 2017, p.185-191, ISBN 978-9975-45-511-4

27. Ceban V., Corpocean A.. Îndrumar pentru elaborarea părții economice a proiectelor de licență la specialitatea ITA./UTM, Ch.: 2018, 78 pag., ro.

28. Ceban V., Hincu N., Cotruța I. The investment policy of the municipality of Chisinau regarding the sustainable development of the urban public transport complex: the current state and possibilities for improvement. / The international scientific conference "The role of investments in ensuring sustainable economic development in the context of European integration", October 29-30, 2015. Materials of the scientific conference, edition II. - Chisinau: ASEM, 2016, - p.80-84. – ISBN 978-9975-75-798-0

29. Ceban. V., și alții. Programele de formare profesională a conducătorilor de autovehicule pentru toate categoriile/subcategoriile. Chișinău, 2022.

30. Ceban, V., și alții. Referințe metodologice privind implementarea programelor de formare profesională a conducătorilor de autovehicule. Chișinău, 2022.

31. Buimestru L., Ceban V. Implementarea documentelor de politici în formarea transportatorilor rutieri: context normativ și metodologic. Univers pedagogic, nr.4, 2019. <https://doi.org/10.5281/zenodo.3567675>

32. Ceban Victor. Optimizarea transportului public în municipiu Chișinău. IDIS „Viitorul”.Ch.: Ed. ”MS Logo” SRL. 2011, -54 p. ISBN 978-9975-4193-8-3

33. Ceban., V. Conducători de vehicule. Curriculum privind formarea profesională inițială și continuă de toate categoriile/subcategoriile. / Aprobate prin ordinul Ministrului nr.1022 din 28.10.2013 în baza procesului verbal nr.7 (7.1) din 08.10.2013 al ședinței Consiliului Național pentru Curriculum; grupul de lucru.-Chișinău, 2013.

34. Aseev O.A. Obuchenie voditelej kategorii «B» vo Francii [Elektronnyj resurs] [The teaching of the drivers B-category in France]. Uchenye zametki TOGU [Scientific notes TOGU]. 2014, t. 5, no.

- 4, pp. 1304-1308. URL: http://pnu.edu.ru/media/ejournal/articles-2014/TGU_5_355.pdf (Accessed 05.06.2017).
35. Vse o poluchenii voditel'skih prav v Norvegii [Elektronnyj resurs] [Everything about getting the driving licence in Norway]. Zhivoi zhurnal [Livejournal]. URL: <http://poravalit.livejournal.com/2498165.html> (Accessed 05.06.2017).
36. Gajd park. Osobennosti obucheniya vozhdeniju v Izraile [Elektronnyj resurs] [Hide Park. Peculiarities of teaching drivers in Israel]. In A. Shor (ed.). Asociaciya avtomobil'nyh avtoshkol [The web-site of the association of autoschools]. Moscow, 2012-2017. URL: <http://www.asavto.ru/56-gayd-park-osobennosti-obucheniya-vozhdeniyu-v-izraile.html> (Accessed 05.06.2017).
37. Golu, M., Bazele psihologiei generale, București, Editura Universitară, 2002;
38. Hayes N. Orrell S., Introducere în psihologie, Ed. All, 1997, București, pag. 376-380; 10.
39. Ionescu, M., Radu, I, Didactica modernă, Ed.Dacia.Cluj-Napoca, 1995; 11. Nicola, L, Pedagogie,, E.D.P., București, 1992;
40. Prelici, V., Curs de pedagogie, Timișoara, 1987; 13. Psihopedagogie, Editura Spiru Haret, Iași, 1995;
41. Durkheim, E., Educație și sociologie, E.D.P., București, 1980; 8. Ionescu, M., Radu, I. (coordonator), Didactica modernă, Ed. Dacia, Cluj-Napoca, 1995;
42. Jinga L, Inspecția școlară, E.D.P., București, 1983; 10. Landsheere, Viviane și G. De., Definirea obiectivelor educației, E.D.P., București, 1979;
43. Macavei, E., Pedagogie, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1997; 12. Nicola, L, Pedagogie, E.D.P., București, 1992;
44. Potolea, D., Teoria și metodologia obiectivelor educaționale în Curs de pedagogie, Universitatea București, București, 1995;
45. Prelici, V., Pedagogia (pentru uzul studenților), Timișoara, 1987;
46. Radu, I. T., Teorie și practică în evaluarea eficienței învățământului, E.D.P., București, 1981;
47. Stoica, M., Pedagogia școlară, Craiova, Ed. Cârțu-Alexandru, 1995; 19. Stoica, M., Psihopedagogia personalității, E.D.P. R.A., București, 1996;
48. Strungă, C., Obiective și metode pedagogice, Ed. Augusta, Timișoara, 1995.